

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæst. 45. Quid præterea circa materiam Baptismi sit notandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

» V. Cùm terna usurpatur effusio aut immer-
 »sio, ad nomen Patris, & Filii, & Spiritus sancti,
 »juxta praxim Ecclesie, cavendum, ne ter, sed
 »semel tantum pronuntietur forma. Quz re-
 »ctius ita profertur, ut ante tertiam ablutionem
 »non finiat; quia forma cum quacunque pri-
 »ma ablutione Baptismum constituit. *Regin. lib.*
 »27. c. 3. Lay.

A D D E N D A.

259. Q. 45. Quid præterea circa materiam Bap-
 tismi sit notandum. R. Quandoam materia Bap-
 tismi dicatur substantialiter vel tantum acciden-
 taliter mutata, dictum est n. 21. & 22. Hic adde
 siqq.

§. 1. Quia sæpe dubitatur, an aliquid re ipsa
 sit vel non sit aqua naturalis, hinc oriuntur tot
 dubia circa materiam remotam pro valore Ba-
 ptismi, certum enim est ex Scriptura, *Florent.*
Trid. & declarationibus Pontificum apud Au-
 thores passim, materiam validam hujus Sacra-
 menti esse solam aquam naturalem, sive eamaris
 sit, sive fluvii, sive paludis, sive putei aut fontis, que si-
 ne ulla adjunctione aqua dici solet, uti habet *Catech.*
Rom. tit. de Bapt.

260. §. 2. Quod salivam vel sudorem attinet, cer-
 tum videtur non esse aquam naturalem, uti ha-
 betur *Cap. penult. De Bapt.*, & pluribus ostendit
Mendo diff. 9 q. 2., idèoque nunquam licitum
 est in illis baptizare, nequidem sub conditione.
 Idem tenet *Mendo q. 1. de aqua rosacea & simi-*
libus succis distillatis; quam sententiam etiam
 tenui n. 22. Oppositam tamen teneat multi
 apud eundem *Mendo & Dian. in Comp. V. Bap-
 tismi.*

smus. n. 2., quam probabilem fatentur *Tanner.* Tom. 4. d. 4. q. 1. dub. 2. n. 41. & *Dicast.* de Pœna: d. 10. n. 209., unde in extrema necessitate adhiberi deberet sub conditione, secundum dicta n. 110. & 122. *Nec obstat*, quod *Pignatelli* tom. 4. Conf. 212. dicat certum esse, tales liquores esse materiam invalidam, nam hoc dicit ex suppositione, quod non sint aqua naturalis, recentiores autem dicunt per distillationem extrahi in substantia aquam naturalem, licet qualitates alias seculum trahat.

§. 3. Atramentum crassum non est materia 261. valida, quia non retinet nomen, nec usum aquæ; sed atramentum tenue videtur valida, quia re ipsa est & dici potest aqua, nigrore colorata, quæ *Æthiops* diceretur se lavare: putant tamen *Steph.* & *Gob.* in Exp. tr. 2. n. 33. de atramento tenui esse idem, quod de tenui cerevisia, adeo que esse materiam dubiam. Ros & vapores densati in guttas sunt materia valida, ut dictum est n. 22. Succus, qui verno tempore fluit è vitibus, besulla, aut alia arbore, creditur à multis esse aqua naturalis, quia aër & terra tum abundant aqua, quæ attracta per calorem Solis vel vim nativam plantæ non potest tota concoqui, & ob abundantiam effluit. Aquam ex sale, sive marino, sive montano, resolutam esse naturalem, dicunt aliqui cum *Henriq.*, alii cum *Silv.* negant; *Tann* n. 38. dicit esse materiam dubiam, quia aliqui dicunt esse vapores & exhalationes concretas, alii mixtum diversæ naturæ, quorum utrumque incertum est.

§. 4. Si nix vel glacies à baptizante ipso ita 262. applicetur baptizando, ut frictione illa resolve-

tur & fluat, Baptismus est certò validus, quia re-
 ipsa admovet aquam, si autem à baptizante in-
 jiciatur baptizandi corpori, à cuius calore re-
 solvatur, *Aversa* putat valere, sed dicendum
 cum *Tanner*. n. 44. non valere, aut saltem esse
 dubium, quia non videtur à Baptizante abluì. Et
 idem est, si baptizans in peste infectam aquam
 projiceret, quam baptizandus videns ad se non
 pertigisse, ex ea aliquid acciperet & se aspergeret,
 tum enim non baptizans sed ipsemet baptizan-
 dus diceretur se abluere aquâ per baptizantem
 tantùm subministratâ.

263. §. 5. In Baptismo non solenni sed privato li-
 berè omittitur aqua benedicta, *Pasq. Quintanad.*
Gob. tr. 1. n. 41. Si tamen omittatur in solenni,
 probabiliùs videtur ob transgressionem Cle-
 ment. Un. De Baptismo, esse mortale.

264. §. 6. Si quis carens aquâ infantem alioquin
 sine Baptismo meritum projiceret in puteum,
 & sic proferret formam, Baptismus esset vali-
 dus, quia esset vera immersio conjuncta cum
 forma, *Panorm Suar. Con. Regim. Dicast.* de Bapt.
 d. 1. n. 61. *Aversa* q. 66. f. 4. §. Sextò. *Gob.* n. 50.
Delb. De imm. Eccl. c. 2. dub. 4. f. 20. num. 63.
Gorm. n. 60. An autem hoc sit licitum, disputa-
 tur, aliqui cum *Soto*, *Suar. Vasq. Castrop. Reding.*
Gob. n. 124. dicunt licere, si mors non multùm
 acceleretur, imò etiam si acceleratio futura esset
 magna, adhuc licere putat *Diana* p. 5. t. 3. R. 8.
 quod *Gob.* n. 126. non improbat, quia vita cor-
 poris cedere debet vitæ animæ. Econtrâ negant
 unquam licere *Laym. Dicast.* n. 66. *Delb.* n. 58.
Aversa, *Gorm.* & *Busenbaum* suprâ, quia projectio
 illa directè & per se tendit ad occisionem infan-
 tis,

is, & quamvis projiciens dicat se eam non intendere, tamen projectio ipsa non est moraliter, nec per intentionem efficaciter disjungibilis ab occisione, ergo manet occisio directa, mala autem non sunt facienda, ut eveniant bona: Unde ad rationem allatam respondetur, vitam animæ esse quidem præferendam vitæ corporis, sed quantum fieri potest per media licita.

§. 7. Quod corpus baptizandi debeat tangi 265.
 aqua, certum est, uti rectè *Aversa* §. *Quarto*, & *Mendo* d. 9. n. 22. Quod si aliquem ipsemet adducam & teneam sub stillicidio, & proferam formam, rectè baptizo, quia sufficienter dicor ipsemet cum abluere, *Bonac. Gob. n. 60.* Aliud est, si aqua non sponte sua, sed alio affundente decideret, tum enim aliter diceretur abluere, *Gob. n. 146.* Quid autem dicendum sit in casu, quo quis à fenestra dejecisset aquam, & pronuntiata formam moreretur, antequam aqua tangeret corpus baptizandi, dictum est n. 56. in obj. 4.

§. 8. Si contra consuetudinem diœcesanam 266.
 Baptismus fiat per immersionem loco affusionis aquæ, *Sot. Valent. Dicast. n. 43. Gob. n. 63.* probabiliter dicunt esse veniale tantum, quia talis ritus non videtur graviter præcipi, nec censetur mutatio notabilis. Græci, infantes totos in calidam aquam mergunt, teste *Arcudio* l. 1. c. 7., & ideo statim ante Baptismum benedicunt aquam, & post Baptismum unius aut plurium, statim eam abjiciunt in locum honestum, quia non videtur decens, ut eadem aqua jam quasi polluta asserveretur in longum tempus ad aliorum Baptismum. Docent tamen Græci etiam sufficere infusionem & asperisionem, *Arcud. c. 10.*, quamvis
 N 2 adhi-

- adhibeant trinam immersionem, *Arcud. c. 9.*
 267. §. 9. Si Baptizandus abluatur in alia parte
 corporis quàm in capite, v. g. in pectore, vel
 scapulis, *Platel. n. 119.* dicit Baptismum non esse
 certò validum: & idem videntur dicere alii apud
Gobat n. 33., sed *Suar. Tann. Aversa §. Septimo.*
Merat. & alii communissimè, merito dicunt,
 saltem si sit pars aliqua principalis, Baptismum
 esse certò validum, quia verum est talem homi-
 nem esse ablutum, uti verum est, esse laesum,
 si laedatur in pectore.

DUBIUM II.

Qua sit forma Baptismi.

268. **R** Esp. Forma necessaria Baptismi est hæc: *Eg-*
Te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spi-
ritus S. Amen. A qua non differt illa Græcorum
 »substantialiter: *Baptizetur* (vel, ut *Arcudius*
 »vult, *baptizatur*) *servus Christi in nomine Patris,*
 »&c. Porro quinque sunt, quæ significantur in
 »prolatione formæ, juxta quæ valor ejus debet
 »expendi, 1. Persona baptizantis, saltem impli-
 »citè; quod in forma Græcorum non negligitur,
 »cùm *Tò baptizetur*, idem valeat, ac *baptizetur*
 »à me. 2. Actus baptizandi: quia alioqui forma
 »non haberet connexionem cum materia, cam-
 »que non determinaret, cùm ablutio ad varios
 »fines possit referri. 3. Persona baptizandi: quia
 »uti ablutio, ita & forma circa certam personam
 »versari debet. 4. Unitas divinæ naturæ, quod
 »fit per voces, in nomine. 5. Trinitas persona-
 »rum: idque explicitè & distinctè vulgaribus
 »voca-